

Ништа од оптужнице против Тачија

Амерички тужилац Клинт Вилијамсон није успео да докаже трговину људским органима на Косову током сукоба 1999, тврде дипломатски извори Данаса из Брисела.

Брисел, Београд - Нема доказа о трговини људским органима на Косову, организованом криминалу, нити о командној одговорности централног штаба некадашње Ослободилачке војске Косова, наводи се у извештају главног тужиоца Специјалног тима за истрагу о трговини људским органима током рата на КиМ 1999. Клинта Вилијамсона, сазнаје Данас из дипломатских извора у Бриселу.

Према речима наших саговорника, Вилијамсонов тим је, ипак, пронашао довољно доказа за подизање оптужнице против „шест до десет“ бивших припадника ОВК за ратне злочине над српским цивилима.

Како се прецизира, ти злочини односе се на зоне језера Радонић, Клечку, Зочиште и Белаћевац. „Неколико осумњичених су веома високо котирани на политичкој сцени Косова, а оптужнице су и раније подизане против њих“, указују извори Данаса.

У контексту недостатка доказа о трговини органима, оцењује се да је тај специфични део извештаја специјалног известиоца Савета Европе Дика Мартија, на основу којег је покренута Вилијамсонова истрага, био „веома танак“. Такође, чињеница да није утврђена командна одговорност врха ОВК, подразумева да премијер Косова Хашим Тачи, бивши политички лидер ОВК, неће бити осумњичен.

Данас сазнаје и да ће Европска унија издвојити око 300 милиона евра за формирање Специјалног суда за ратне злочине на Косову, који ће почети с радом наредне године.

„Суд ће функционисати у складу са косовским уставом и законима, али уз међународно вођење поступака у специјалном судском одељењу у Хагу, а косовски и холандски парламент најпре морају да дају овлашћење за то. Предвиђено је да у њему буде запослено око 150 иностраних судија, тужилаца, стручњака, истраживача, као и да процеси буду окончани до 2020. године“, кажу дипломатски извори Данаса.

Тужилац Клинт Вилијамсон састао се јуче с председником Владе Србије Александром Вучићем у Београду. Премијер Вучић истакао је да ће објављивање Вилијамсоновог извештаја бити од огромног значаја за Србију. Он је на састанку са Вилијамсоном рекао да ће извештај потврдити објективност институција Европске уније и међународне заједнице у истрази почињених злочина током рата на Косову и Метохији 1999. године, али и на просторима бивше Југославије.

Премијер је захвалио тужиоцу за „истрајност“ у расветљавању почињених злочина, додајући да је Вилијамсон својим радом „оправдао своју репутацију као борац за поштовање права“. Клинт Вилијамсон се захвалио српским правосудним органима на изузетно доброј и ефикасној сарадњи током истражног поступка.

Међутим, резултате истраге односно делове извештаја није поменуо ни Александар Вучић нити амерички тужилац. Вилијамсон није желео да коментарише спекулације приштинских медија о томе шта се налази у извештају, све док он не буде доступан јавности.

Са друге стране, тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић изјавио је јуче да је

српско Тужилаштво сакупило довољно доказа да је било ратних злочина. Он је рекао да је Вилијамсоном тиму достављен материјал на основу којег је саслушано око 400 сведока. Према Вукчевићевим речима, Тужилаштво је дошло до сазнања да је било злочина, односно да су жртве трговине органима 300 особа неалбанске националности, које се воде као нестале.

- Утврдили смо постојање кривичних дела ратних злочина, али нисмо дошли до извршилаца јер нам је био онемогућен даљи рад на терену - рекао је Вукчевић, додајући да је сада време да се одлучи да ли ће се подићи оптужница или ће се одустати од истраге.

О трговини људским органима на Косову, поред извештаја Дика Мартија, говорила је и бивша главна тужитељка Хашког трибунала Карла дел Понте. Некадашња портпаролка Трибунала Флоранс Артман каже за Данас да о озбиљности извештаја можемо говорити тек када он буде доступан јавности.

- Било је превише контрадикторности и спекулација, те је истрага била неопходна. Вилијамсон је посетио Приштину и Београд како би обавестио званичнике да је истрага завршена и припремио их за објављивање резултата. Када извештај буде доступан јавности, моћи ћемо да коментаришемо његову озбиљност - наглашава Артман. Она додаје да су засад једино извесне чињенице да су људи убијани и да постоје нестали како албанске тако и српске националности, те би извештај морао да се позабави и њиховим судбинама, а не само случајем такозване „Жуте куће“.

- Мање је важно да ли су они убијени због трговине органа или на други начин. Сваки ратни злочин се мора истражити, а починиоци процесуирати. Надам се да Вилијамсонова истрага није била фокусирана само на трговину људским органима, јер тако се минимизирају остали злочини - упозорава Артман. Она додаје да је случај исполитизован, јер су очи јавности и политичара упрте само у „Жуту кућу“, док се несталима више нико не бави.

Вилијамсон је у понедељак разговарао у Приштини са министрима унутрашњих послова и одбране Косова, Бајрамом Реџеџијем и Агимом Чекуом.

Предраг Симић: Биће политичких последица

Професор Факултета политичких наука у Београду Предраг Симић каже за Данас да је Клинт Вилијамсон посетио Приштину и Београд како би ублажио политичке последице које ће објављивање његовог извештаја несумњиво донети у региону. „Он припрема терен за оно што ће уследити. Ипак, мислим да ће извештај бити 'политички коректан' и да се у њему неће наћи имена високих функционера, већ десетак нижих официра ОВК. То неће задовољити очекивања Београда и вероватно је то разлог посете главном граду Србије“, каже Симић додајући да је било познатих случајева трговине људским органима на Косову „о чему је Дик Мартин отворено говорио у својим наступима“.

Марија Стојановић, Катарина Живановић

(Данас)